

เมื่อได้รับรู้เรื่องราวต่าง ๆ ทั้งเรื่องเล็กหรือใหญ่
อย่างไร ยังไม่ควรลงความเห็นชี้ขาด หากแต่ควรคอย
รับฟังคำอธิบาย แล้วคิดพิจารณา ทบทวนไตร่ตรองให้
รอบคอบเสียก่อน ไม่เชื่อโดยง่าย

“เพราะถามฟังความก่อนตัดสิน”

ยินคดีมีเรื่องน้อย	ใหญ่ไหน ก็ดี
ยัง บ่ ลงเห็นไป	เด็ดด่วน
ฟังตอบขอคำไข	คิดใคร่ ครวญนา
ห่อนตัดสินห้วนห้วน	เหตุด้วยเบาความ

การจะพูดใด ๆ ผู้พูดควรมีสติพิจารณา ทบทวน
อย่างรอบคอบถึงผลดีผลเสียก่อน ที่จะพูด เพราะคำพูด
เป็นตัวกำหนด คำพูดที่ไพเราะน่าฟังย่อมทำให้ปราศจาก
อันตรายต่าง ๆ

“เพราะคิดเสียก่อนจึงพูด”

พาทีสติรั้ง	รอคิด
รอบคอบชอบแลผิด	ก่อนพรั่ง
คำพูดพ่างลิขิต	เขียนร่าง เรียงแฮ
ฟังเพราะเสนาะต้อง	โสตทั้งห่างภัย

การละเว้นหรือระงับคำพูดในเวลาโกรธ โดยให้
ตั้งสติคิดทบทวนถึงผลดีผลเสีย ให้รอบคอบก่อนที่จะ
พูด มิฉะนั้นอาจก่อให้เกิดความเสียหายได้

“เพราะอดพูดในเวลาโกรธ”

สามารถอาจห้ามงด	วาจา	ตนเฮย
ปางเมื่อยังโกรธา	ชุ่นแค้น	
หยุดคิดพิจารณา	แพ้ชนะ	ก่อนนา
ชอบผิดคิดเห็นมั่น	ไม่ยังเสียความ	

การช่วยเหลือผู้ที่ได้รับอันตรายทั้งจากธรรมชาติหรือ
จากการกระทำของมนุษย์นั้นผลที่ได้คือ จะมีแต่การได้รับ
การยกย่องสรรเสริญในอนาคต

“เพราะได้กรุณาต่อคนที่ถึงอัปจน”

กรุณานรชาติผู้	พ้องภัย	พิบัติเฮย
ช่วยรอดปลอดภัย	สว่างร้อน	
ผลจักเพิ่มพูนใน	อนาคต	กาลแฮ
ชนจักชูชื่อชื่อน	ปางเบื้องปัจจุบัน	

งานใดก็ตามเมื่อผิดพลาดแล้ว ไม่ควรละเลย
ควรลดความอวดดีถือดี ต้องรู้จักแสดงกิริยาวาจา
เคารพบนอบ รู้จักขอโทษเพื่อลดความบาดหมาง
ดีกว่าที่จะพูดโกหก ซึ่งเป็นวิธีแก้ไขที่ไม่ถูกต้อง

“เพราะขอโทษบรรดาที่ได้ผิด”

ใดกิจผิดพลาดแล้ว	ไปละ สิมเลย
หย่อนทิฐิมานะ	อ่อนน้อม
ขอโทษเพื่อคารวะ	วายเป็น หมางแฮ
ดีกว่าปดอ้อมค้อม	คิดแก้โดยโง่

ควรมีความอดทนอดกลั้นต่อผู้ที่มาระราน ไม่แสดง
อาการโกรธเหมือนคนพาลที่มักจะนำพาความเดือดร้อนมาสู่
ตนเอง ผู้ที่ปฏิบัติตามได้อย่างนี้ ได้ชื่อว่าเป็นผู้ที่ใจเย็น

“เพราะอดกลั้นต่อผู้อื่น”

ขันติมีมากหมั่น	สันดาน
ใครเกะกะระราน	อดกลั้น
ไปฉุนเฉียวเฉกพาล	พาเดือด ร้อนพ้อ
ผู้ประพฤติตั้งนั้น	จักได้ใจเย็น

ไม่ฟังคนพูดเพื่อเจ้อเท็จบ้างจริงบ้าง ปนเปกัน
ไปหมด เพราะคนพูดจาเช่นนั้นเปรียบเหมือนคนที่ถือ
มิดเทียวเชือดเฉือนคนอื่นไปทั่ว ฟังไปก็มีแต่จะพลอย
ทำให้เป็นคนพูดเพื่อเจ้อไปด้วย

“เพราะไม่ฟังคำคนพูดเพศนินทา”

ไปฟังคนพูดฟุ้ง	พ่นเผื่อ
เท็จและจริงจางเจือ	คละเคล้า
คือมิดเทียวกริดเถือ	ท่านทั่ว ไปนา
ฟังจะพาพลอยเข้า	พวกเพื่อรังควาน

อีกหนึ่งประการ คือ การไม่เชื่อข่าวลือ ข่าวร้ายหรือไม่
ดีที่คนอื่นพูด ควรหาข้อเท็จจริงและเหตุผลประกอบ เพื่อ
ยืนยันว่าเรื่องนั้นเป็นเรื่องเท็จหรือจริงเสียก่อน อย่าเพิ่ง
หลงเชื่อทำสิ่งใดลงไป

“เพราะไม่หลงเชื่อข่าวร้าย”

อีกหนึ่งไปเชื่อถ้อย	คำคน ลือแฮ
บอกเล่าข่าวเหตุผล	เรื่องร้าย
สืบสอบประกอบจน	แจ่มเท็จ จรงนา
ยัง บ่ ด่วนยกย้าย	ตื่นตื่นก่อนกาล

